

Modelové zadání zkoušky

Interpretace práva pro veřejnou správu

PODZIM 2024

Prostudujte si stanovisko Ministerstva dopravy o k používání elektrokol (viz Učební materiály) a odpovězte na následující otázky. Ke zpracování máte časový limit 45 min.

Obecné instrukce k řešení:

- Vycházejte jen z textu zadaného textu, není třeba vyhledávat **ŽÁDNOU** právní úpravu
- Nejde o věcnou správnost dovozených poznatků, ale metodologickou správnost úsudků a správné užití teoretických pojmů
- Užijte zejm. poznatky získané z přednáškové výuky předmětu, dále poznatky získané z metodologické literatury
- V pochybnostech o smyslu zadání se zeptejte dozorujícího učitele!

Zadání otázek a možná (nikoliv jediná správná!!!) vzorová odpověď (nevyklučuje jiné alternativy řešení):

1) Je „jízdni kolo“ legálně definovaným pojmem? Vysvětlete.

Jízdni kolo je v první řadě deskriptivním pojmem běžného (obecného) jazyka. Právní předpisy jej užívají, avšak není legálně výslovně definována v oboru vnitrostátního práva (zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů). Lze ho podřadit pod pojem „nemotorové vozidlo“ ve smyslu tohoto zákona.

2) Je jízdni kolo neurčitým právním pojmem, pojmem relativně určitým či zcela určitým? Zdůvodněte.

Jízdni kolo lze označit v tomto smyslu za pojem relativně určitý, neboť má poměrně jasné jádro a sémantické hranice, které jsou neostré. Nicméně na jeho neostrých krajích mohou vznikat výkladové problémy s podřazením různých vozidel pod tento pojem (kupř. koloběžka).

3) Pokuste se vymezit pojem jízdni kolo z hlediska obecné jazykové kompetence (tzn. jeho významu v běžné řeči). Které pojmové znaky (vlastnosti, charakteristiky) jsou podle pro pojem „jízdni kolo“ podstatné a které nikoliv?

Pojem jízdní kolo je složen ze dvou znaků – „jízdní“ (predikát, specifický-druhový znak) a „kolo“ (obecný znak – rodový znak). Další znaky (šlapadla, brzdy, lanka či jiná výbava) nejsou pro rozpoznání jízdního kola podstatné. Otázka „pohonu vlastní silou“ – je to nezbytný znak pro jízdní kolo, anebo může být zcela poháněno silou motorku? Význam pojmového znaku „šlapací“ (tam, kde ho právní předpisy užívají) – zpřesnění (precizace) pojmu jízdního kola.

Vymezte, pod který obecnější legální pojem je třeba pojem jízdní kolo kvalifikovat a z jakého důvodu.

Případá v úvahu obecnější pojem „vozidlo“ (které se v textu rozlišuje jako „motorové“ či „nemotorové“). Jízdní kolo může být kvalifikováno jako motorové či nemotorové vozidlo. Účelem jízdního kola je přeprava osob, příp. malého množství věcí. Jízdní kolo je druhem vozidla a zároveň dopravního prostředku (nikoliv všechny dopravní prostředky jsou zároveň vozidly).

4) Může být tříkolka považována za jízdní kolo?

Obecně z hlediska deskriptivního nikoliv, jde o pojem stejného řádu obecnosti. Jak tříkolka, tak i jízdní kolo jsou prvky pojmu nemotorová vozidla. Nicméně jako právní pojem v souladu s vyhláškou č. 341/2014 Sb., **ano**, v autonomním významu a pro účely této vyhlášky.

5) Vysvětlete, co znamená z hlediska metod výkladu věta „*Pokud vozidlo splňuje všechny výše uvedené požadavky, považuje se pro potřeby této vyhlášky nadále za jízdní kolo.*“

Jde o příklad tzv. právní fikce. To znamená, že se pro vozidla, která splňují vyjmenované znaky, použije právní režim jízdního kola, ačkoliv se pojmově o jízdní kola z hlediska deskriptivního nejedná. Právní fikce má dosah na právní vztahy regulované vyhláškou, nikoliv jinde.

6) Může být „pojízdná kavárna“ podle Vašeho názoru považována pro účely pravidel provozu na pozemních komunikacích za jízdní kolo? Zdůvodněte.

Pojízdná kavárna je vozidlo, které může být založeno v jádru na jízdním kole poháněném šlapací silou, ale také přídatným motorkem nebo elektrokole. Rozměry přesahuje představu běžného jízdního kola, tudíž nejde z hlediska deskriptivního o kvalifikaci do jádra pojmu „jízdní kolo“, nýbrž v jeho neurčité oblasti (sémantických hranicích). Zda může být považována v provozu z hlediska autonomního vymezení („pro účely této vyhlášky“) za jízdní kolo, to záleží zejm. na podmínkách technických úprav pohonného systému.

7) Za jakých podmínek mění „elektrický motorek“ významovou a funkční „podstatu“ jízdního kola?

Důležité jsou výkonové parametry elektrického motoru (výkon, rychlost udílená jízdnímu kolu) a to, zda bude zachován původní charakter jízdního kola.

8) Vyložte následující větu a identifikujte užití právnické argumenty, které má interpret užit při výkladu: „*Pro účely této vyhlášky se jízdním kolem rozumí i tříkolky a vícekolky, stejně jako vícesedadlová jízdní kola - tandemy a jim podobná vozidla poháněná lidskou silou a určená i k provozu na pozemních komunikacích, jako například koloběžky*“

- „jim podobná vozidla poháněná lidskou silou“ – jde o příkaz analogie legis ve smyslu ejusdem generis, pod pojem jízdní kolo lze autonomně pro účely vyhlášky kvalifikovat další vozidla za podmínky, že jsou poháněna lidskou silou
- Například koloběžky – výklad per argumentum ab exemplo – koloběžka je typickým příkladem prvku nespádajícího pod rozsah pojmu jízdní kolo deskriptivně, ale dle účelu vyhlášky ano

9) Který právní princip je v sázce z hlediska právní regulace elektrokol a elektroběžek v oblasti pravidel silničního provozu dopravními značkami?

- Princip předvídatelnosti jako komponent principu právní jistoty při regulaci silničního provozu
- Kupř. dopravní značky s elektrokoly, elektroběžkami, ale ani s koloběžkami poháněnými lidskou silou obvykle nepočítají